

ἀπο-λείπω, μέλ. -ψω, αόρ. β' *ἀπέλιπον*.

A. I. 1. αφήνω μέρος ή περίσσευμα από κάτι, λέγεται για μισοφαγωμένα κομμάτια κρέατος, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., καταλείπω, κληροδοτώ κάποιον, μετά τον θάνατο, σε Ηρόδ. **2.** αφήνω, καταλείπω, *βίον*, σε Σοφ.· επίσης, *βίοςτος ἀπολείπει τινά*, στον ίδ. **3.** αφήνω πίσω μου όπως σε αγώνα δρόμου, αφήνω πίσω σε απόσταση και, γενικά, υπερβαίνω, σε Ξεν. βλ. κατωτ. **II. 1.** αφήνω εντελώς, παρατώ, εγκαταλείπω, λέγεται για στρατιωτικές θέσεις τις οποίες θα όφειλε κάποιος να υπερασπιστεί, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· «αφήνω κάποιον στα κρύα του λουτρού», σε Ηρόδ., Αριστοφ. **2.** λέγεται για πράγματα, εξαιρώ, παραλείπω, αφήνω κάτι ανεκτέλεστο ή ανείπωτο, σε Ηρόδ., Αττ. **III.** αφήνω ένα μέρος ανοιχτό, αφήνω κενό διάστημα, σε Ηρόδ., Ξεν. **IV.** αμτβ., **1.** παύω να υπάρχω, εκλείπω, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για ποταμούς, ελαττώνομαι, λιγοςτεύω, σε Ηρόδ.· λέγεται για άνθη, αρχίζω να μαραίνομαι, σε Ξεν.· επίσης, όπως το *ἀπειπεῖν*, εξασθενώ, καταπονούμαι, χάνω το θάρρος μου, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** είμαι ελλιπής σε κάτι ή έχω έλλειψη σε, με γεν., σε Θουκ.· λέγεται για μέτρα ή μετρικές μονάδες, *ἀπό τεσσέρων πηχέων ἀπολείπω τρεῖς δακτύλους*, μου λείπουν τρία δάχτυλα για να συμπληρωθούν τέσσερις πήχεις, σε Ηρόδ.· με απαρ., *ὀλίγον ἀπέλιπον ἀπικέσθαι*, παρολίγο να έρθω, στον ίδ. **3.** με μτχ., σταματώ να κάνω κάτι, σε Πλάτ. **4.** αναχωρώ, απέρχομαι από, *ἐκ τῶν Συρακουσῶν*, σε Θουκ., Πλάτ. **B.** Παθ., **I. 1.** εγκαταλείπομαι πίσω, μένω πίσω, σε Θουκ., Ξεν. **2.** βρίσκομαι σε απόσταση από, είμαι κατώτερος σε σχέση με, από, *τινος*, σε Δημ. **II. 1.** έχω αποχωριστεί από, απουσιάζω ή βρίσκομαι μακριά από, με γεν., σε Ηρόδ.· στερούμαι κάτι, *τάφου*, σε Σοφ.· *φρενῶν*, σε Ευρ.· είμαι ελλιπής σε κάτι, μειονεκτώ, μένω πίσω σε, *παιδείας*, σε Δημ.· *ἀπολειφθεῖς ἡμῶν*, χωρίς να το γνωρίζουμε, εν αγνοία μας, στον ίδ.· *ἀπολείπομαι φρενῶν*, στερούμαι τα λογικά μου, παραλογίζομαι, σε Ευρ.

ἀπ-ολεῖσθαι, απαρ. Μέσ. μέλ. του *ἀπ-όλλυμι*. **ἀπ-ολοιᾶτο**, Ιων. αντί *-όλοιντο*, γ' πληθ. ευκτ. Μέσ. αορ. β'· **ἀπ-ολόμενος**, μτχ.

ἀπο-λείχω, μέλ. -ζω, καθαρίζω γλείφοντας, λέγεται για σκύλους, σε Κ.Δ. **ἀπόλειψις, -εως, ή (ἀπολείπω)**. **I.** εγκατάλειψη, παραμέληση, λέγεται για πράγματα, σε Θουκ.· εγκατάλειψη ενός άνδρα από τη σύζυγό του, σε Δημ.· εγκατάλειψη από τους στρατιώτες της θέσης τους, σε Ξεν. κ.λπ. **II.** έλλειψη, ανεπάρκεια, μειονεξία, σε Θουκ.

ἀπόλεκτος, -ον (ἀπολέγω), διαλεχτός, επίλεκτος, εκλεκτός, εξαίρετος, σε Θουκ., Ξεν.

ἀ-πόλεμος, Επικ. **ἀ-πτόλεμος, -ον**. **I. 1.** αυτός που δεν έχει εμπειρία στον πόλεμο, ακατάλληλος για πόλεμο, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **2.** ειρηνόφιλος, σε Ευρ. **II.** ακαταμάχητος, ανίκητος, σε Αισχύλ. **III.** *πόλεμος ἀπόλεμος*, πόλεμος που κατ' ουσίαν δεν είναι πόλεμος, η άπελπις πολεμική αντιπαράθεση με υπερτέρους αντιπάλους, στον ίδ., Ευρ.

ἀπο-λέπω, μέλ. -ψω, απολεπίζω, αφαιρώ τον φλοιό, το δέρμα, σε Ευρ., Αριστοφ.

ἀπ-ολέσθαι, **I.** απαρ. Μέσ. αορ. β' του *ἀπόλλυμι*. **II.** *ἀπολέσκετο*, Επικ. αντί *ἀπόλετο*, γ' ενικ. οριστ.

ἀπολήγω, Επικ. **ἀπολ-λήγω**, μέλ. -ίζω. **1.** σταματώ, αποσύρομαι, δίδω τέλος, απέχω από κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Πλάτ. **2.** με μτχ., σταματώ να κάνω κάτι, σε Ομηρ.· *ἀπόλ.*, παύω, απέχω, στον ίδ.

ἀπο-ληρέω, μέλ. -ήσω, φλυαρώ για οποιονδήποτε λόγο ή θέμα, σε Δημ.

ἀπόληψις, -εως, ή (ἀπολαμβάνω IV), αποκλεισμός, παρεμπόδιση, σε Θουκ.

ἀπο-λιβάζω, μέλ. -ζω, αποστάζω, εκπίπτω, εξαφανίζομαι, σε Αριστοφ.

ἀπο-λιγαίνω[ι], μόνον σε ενεστ., φωνάζω δυνατά, κραυγάζω, είμαι θορυβώδης, σε Αριστοφ.

ἀπο-λιθόομαι (λίθος), Παθ., μεταβάλλομαι σε λίθο, σε πέτρα, απολιθώνομαι, σε Στράβ.

ἀπολιμπάνω, μεταγεν. τύπος του *ἀπολείπω*, σε Πλούτ., Λουκ.

ἄ-πολις, ουδ. -ι· γεν. -ιδος ή -εως, Ιων. -ιος· Ιων. δοτ. *ἀπόλι*· **I.** αυτός που δεν έχει πόλη, οργανωμένη πολιτεία ή χώρα, ο εκτός νόμου, αυτός που έχει στερηθεί τα πολιτικά του δικαιώματα, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **II.** *πόλις ἄπολις*, η πόλη που κατ' ουσίαν δεν είναι πόλη, δηλ. ερειπωμένη, κατεστραμμένη πόλη, σε Αισχύλ.

ἀπ-ολισθάνω, μεταγεν. — **αἴνω**, μέλ. -ολισθήσω, αόρ. β' -ώλισθον· **1.**

γλιστρώ από κάπου, ξεγλιστρώ, σε Θουκ. **2.** με γεν., ξεγλιστρώ μακριά από, διαφεύγω από, τινός, σε Αριστοφ.

ἀπο-λιταργίζω, Αττ. μέλ. -ἴω, φεύγω τρέχοντας, φεύγω γρήγορα, σε Αριστοφ.

ἀ-πολίτευτος, -ον (πολίτεύω), αυτός που δεν μετέχει στα δημόσια πράγματα, που δεν αναμειγνύεται στην πολιτική, που ζει ως ιδιώτης, σε Πλούτ.

ἀπο-λιχμάομαι, αποθ., *ἀπολείχω*, καθαρίζω, γλείφοντας, *αἶμα*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀπ-όλλυμι ή -ύω, παρατ. *ἀπόλλυν ή ἀπόλλυον*, μέλ. *ἀπολέσω*, Επικ.

ἀπολέσσω· Αττ. *ἀπολώ*, Ιων. *ἀπολέω*· αόρ. α' *ἀπόλεσα*, Επικ. *ἀπόλεσσα*· παρακ. *ἀπολώλεκα*· επιτεταμ. τύπος του *όλλυμι*.

A. I. αφανίζω ολοσχερώς, φονεύω, σκοτώνω, σφάζω· λέγεται για πράγματα, καταστρέφω, ερειπώνω, αφανίζω, ερημώνω, σε Όμηρ., Αττ.· με περιληπτική σημασία, *γὰς ἐκ πατρίας ἀπόλεσε*, με εξεδίωξε κατεστραμμένο από την πατρίδα μου, σε Ευρ.· *λόγοις ἀπόλλυμι τινα*, σε Σοφ., φλυαρώ και προκαλώ σε κάποιον ανία μέχρι θανάτου, σε Αριστοφ. **II.** χάνω ολοκληρωτικά, *πατέρα, νόστιμον ἡμαρ*, σε Όμηρ. **B.** Μέσ., *ἀπόλλυμαι*, μέλ. -ολοῦμαι, Ιων. -ολέομαι, με μτχ. *ἀπολεόμενος*· αόρ. β' -ωλόμην, παρακ. -όλωλα, υπερσ. *ἀπολώλειν*· **I.** αφανίζομαι ολοσχερώς, πεθαίνω, σε Ομήρ. Ιλ.· με σύστ. αντ. *ἀπόλλυμαι κακὸν μόνον, αἰπὸν ὄλεθρον*, σε Ομήρ. Οδ.· καταστρέφομαι, στο ίδ.· *ἀπόλωλας, τελειώσες, χάθηκες, καταστράφηκες*, σε Αριστοφ.· ως κατάρα, *κάκιστ' ἀπολοίμην*, στον ίδ.· στη μτχ. μέλ. *ὦ κάκιστε ἀπολούμενε*, που κακό τέλος να σε βρει! δηλ. κακούργε! άθλιε! σε Αριστοφ. **II.** χάνομαι, ξεγλιστρώ, εξαφανίζομαι, γίνομαι άφαντος, λέγεται για το νερό που εξαπατούσε τον Τάνταλο, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τον ύπνο, σε Ομήρ. Ιλ.

Ἀπόλλων, ό, γεν. -ωνος, αιτ. *Ἀπόλλωνα*, συγκεκ. *Ἀπόλλω*, κλητ. *Ἀπολλον* (η πρώτη συλλ. είναι μακρά στον Όμηρ. χάριν του μέτρου)· ο θεός Απόλλων, γιος του Δία και της Λητούς, αδελφός της Αρτέμιδος, σε Όμηρ. κ.λπ.· στον Όμηρ., οι άνδρες που βρίσκουν αιφνίδιο θάνατο λέγεται ότι φονεύονται από τα *άγανὰ βέλεα* του Απόλλωνα· πρβλ. [Ἄρτεμις](#).

Ἀπολλώνιος, -α, -ον, I. αυτός που αναφέρεται ή ανήκει στο θεό Απόλλωνα, σε Πίνδ. **II.** **Ἀπολλώνιον**, τό, το ιερό του Απόλλωνα, σε Θουκ.

ἀπολογέομαι, μέλ. -ήσομαι — Μέσ. αόρ. α' -ελογησάμην και Παθ. -ελογήθην, παρακ. -λελόγημαι (ἀπό, λόγος)· αποθ.· **1.** αποκρούω κατηγορία, μιλώ για να υπερασπιστώ κάποιον, υπερασπίζομαι τον εαυτό μου, *περί τινος*, σχετικά με κάποια υπόθεση· *πρός τι ή τινα*, ενώπιον κάποιων, σε απάντηση προς..., σε Θουκ., Πλάτ.· *ἀπολογέομαι ὑπέρ τινος*, μιλώ εκ μέρους κάποιου υποστηρίζοντάς τον, σε Ηρόδ.· *απόλ.*, στον ίδ.· *όάπολογούμενος, ο* κατηγορούμενος, σε Αριστοφ. **2.** με αιτ., υπερασπίζω τον εαυτό μου εναντίον

μιας κατηγορίας, εξηγούμαι, δικαιολογούμαι, σε Θουκ., Αισχίν. **3.**
ἀπολογέομαι τι ἔς τι, καταθέτω τεκμήρια για την υπεράσπιση κάποιου έναντι
μιας κατηγορίας, σε Θουκ., Πλάτ. **4.** *ἀπολογέομαι δίκην θανάτου*, μιλώ
εναντίον της θανατικής ποινής που έχει επιβληθεί σε κάποιον, σε Θουκ.
ἀπολόγημα, **-ατος**, **τό**, δικαιολογία που προβάλλεται στο δικαστήριο ως
υπεράσπιση κάποιου, σε Πλούτ.
ἀπολογητέον, ρημ. επίθ. του *ἀπολογέομαι*, αυτό που πρέπει κάποιος να
απολογηθεί, σε Πλάτ.
ἀπολογία, **ή**, λόγος που εκφωνείται προς υπεράσπιση εναντίον μιας
κατηγορίας, υπερασπιστική γραμμή, σε Θουκ.
ἀπο-λογίζομαι, Αττ. μέλ. *-ἴομαι*, αόρ. *-ελογισάμην*, παρακ. *-λελόγισμαι*·
αποθ.· **I.** υπολογίζω, λογαριάζω, αποδίδω λογαριασμό, Λατ. *reddere*, σε Ξεν.·
με αιτ. πράγμ., παρέχω λογαριασμό των εσόδων, σε Αισχίν. **II.** σταθμίζω κάτι,
υπολογίζω ότι θα γίνει κάτι, με αιτ. και απαρ., σε Δημ.
ἀπολογισμός, **ό**, **1.** απόδοση λογαριασμού, λογοδοσία, σε Αισχίν. **2.**
υπολογισμός που έχει κρατηθεί σε γραπτή μορφή, καταγραφή, το αρχείο, σε
Λουκ.
ἀπό-λογος, **ό**, αφήγημα, εξιστόρηση, μύθος, απολογισμός, σε Πλάτ.
ἀπο-λούσομαι, Ιων. αντί *-ομαι*, υποτ. Μέσ. ενεστ. του επόμ.
ἀπο-λούω, ποιητ. γ' ενικ. παρατ. *ἀπέλου*· μέλ. *-λούσω*, αόρ. *ἀ-έλουσα*· **I. 1.**
με αιτ. πράγμ., ξεπλένω τη βρωμιά, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., *ἄλμην ἄμοιν*
ἀπολούεσθαι, ξεπλένω την άλμη από τους ώμους μου, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ.
προσ., καθαρίζω με το πλύσιμο κάποιου, αποκαθαίρω, σε Αριστοφ. — Μέσ.,
λούζω τον εαυτό μου, πλένομαι, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** με αιτ. προσ. και πράγμ.,
Πάτροκλον λοῦσαι ἄποβρότον, ξεπλένω το αίμα από τις πληγές του, τον
καθαρίζω από τα αίματα, στο ίδ.
ἀπ-ολοφύρομαι[ῶ], μέλ. *-ῥοῦμαι*, αποθ. **1.** θρηνολογώ μεγαλοφώνως, σε
Ξεν. **2.** στους ιστορικούς χρόνους, παύω να θρηνολογώ, σε Θουκ.
ἀπο-λῦμαίνομαι, Μέσ. (*λύμα*), ξεπλένω τη βρωμιά από πάνω μου,
καθαρίζομαι με το πλύσιμο, το λούσιμο, σε Ομήρ. Ιλ.
ἀπο-λῦμαντήρ, **ό** (*λύμη*), αυτός που λυμαίνεται κάτι, καταστροφέας· *δαιτῶν*
ἀπολυμαντήρ, αυτός που καταστρέφει τη χαρά του δείπνου, αυτός που
καταστρέφει κάθε ευχαρίστηση, ή, σύμφωνα με άλλους, αυτός που
καταβροχθίζει λαίμαργα ό,τι βρει κατά το δείπνο, αυτός που γλείφει και το
πιάτο, σε Ομήρ. Οδ.
ἀπόλῦσις, **-εως**, **ή** (*ἀπολύω*), απελευθέρωση, απολύτρωση, απαλλαγή,
ανακούφιση από κάτι, με γεν., σε Πλούτ.· *κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου*,
αθώωση, απαλαγή από τη θανατική ποινή, σε Ηρόδ.
ἀπολῦτικός, **-ή**, **-όν** (*ἀπολύω*), αυτός που είναι διατεθειμένος να απαλλάξει,
να αθώώσει· επίρρ., *ἀπολυτικῶς ἔχειν*, έχω κατά νου να απαλλάξω, να
αθώωσω κάποιον, σε Ξεν.
ἀπο-λυτρόω, μέλ. *-όσω*, απελευθερώνω κάποιον με την καταβολή λύτρων,
με γεν. του τιμήματος, σε Φιλ. παρά Δημ.
ἀπολύτρωσις, **-εως**, **ή**, η καταβολή λύτρων, σε Πλούτ.· απελευθέρωση που
επιτυγχάνεται με την καταβολή λύτρων, σε Κ.Δ.
ἀπο-λύω, μέλ. *-λύσω [ῶ]* κ.λπ.· συντελ. μέλ. *ἀπολελύσομαι*·
A. I. 1. λύνω κάτι από κάτι άλλο, *τί τινος*, σε Ομήρ. Οδ.· λύνω, χαλαρώνω,
στο ίδ. **2.** απελευθερώνω, απαλλάσσω ή ανακουφίζω από, *τινὰ τῆς φρουραῖς*,
τῆς ἐπιμελείας, σε Ηρόδ., Ξεν.· *τι ἀπό τινος*, σε Πλάτ. — Παθ.,
απελευθερώνομαι από, σε Θουκ. **3.** με νομική σημασία, *ἀπολύω τῆς αἰτίας*,

απαλλάσσω, αθώνω από την κατηγορία, σε Ηρόδ., Ξεν.· με απαρ., *ἀπολύω τινὰ μὴ φῶρα εἶναι*, αθώνω κάποιον από την κατηγορία ότι είναι κλέφτης, σε Ηρόδ.· μοιώς απόλ., αθώνω, σε Αριστοφ. **Π.** απελευθερώνω κάποιον λαμβάνοντας λύτρα, παραλαμβάνω λύτρα, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., απελευθερώνω κάποιον με την καταβολή λύτρων, εξαγοράζω, *χρυσοῦ*, καταβάλλοντας το αντίτιμο σε χρυσό, στο ίδ. **ΠΙ. 1.** διαλύω ή διασκορπίζω στράτευμα, σε Ξεν.· γενικά, απαλλάσσω από υπηρεσία, σε Αριστοφ. **2.** χωρίζω, αποπέμπω τη γυναίκα μου, σε Κ.Δ. **B. 1.** Μέσ., εξαγοράζω, απελευθερώνω καταβάλλοντας λύτρα, βλ. ανωτ. **Π. 2.** ανασκευάζω τις κατηγορίες εναντίον κάποιου, τις αναιρώ, Λατ. *diluere*, σε Θουκ., Πλάτ.· απόλ., *ἀπολυόμενος*, ο απολογούμενος, σε Ηρόδ. **ΠΙ.** όπως το Παθ. (**Γ. Π.**), αποχωρώ, αναχωρώ, απέρχομαι, σε Σοφ. **Γ.** Παθ., **I.** αφήνομαι ελεύθερος, απαλλάσσομαι, *τῆς στρατηΐης*, από τη στρατιωτική υπηρεσία, σε Ηρόδ.· *τῆς ἀρχῆς ἀπολυθῆναι*, απαλλάχθηκαν από τις εξουσίες τους, σε Θουκ.· απόλ., αθώνομαι, απαλλάσσομαι από μια κατηγορία, στον ίδ., Πλάτ. **Π. 1.** λέγεται για αντιμαχόμενους, αποχωρίζομαι, αποσπώμαι, σε Θουκ. **2.** απέρχομαι, αποχωρώ, αναχωρώ, σε Σοφ.

ἀπολωβόμαι, Παθ., δέχομαι αλγεινές προσβολές, περιέρχομαι σε ελεεινή κατάσταση, σε Σοφ.

ἀπ-όλωλα, Μέσ. παρακ. του *ἀπόλλυμι*.

ἀπο-λωτίζω, μέλ. -σω, δρέπω, μαζεύω άνθη· γενικά, δρέπω, αποσπώ, αποσπώ, σε Ευρ.

ἀπομαγδάλια ή -ιά, ή (ἀπομάσσω), ψίχα ή εσωτερικό μέρος από καρβέλι ψωμί, πάνω στην οποία οι αρχαίοι Έλληνες σφούγγιζαν τα χέρια τους κατά τη διάρκεια του δείπνου και κατόπιν το πετούσαν ως τροφή στα σκυλιά· το φαγητό του σκύλου, σε Αριστοφ.

ἀπομαίνομαι, Παθ., εξοργίζομαι εντελώς, κατακυριεύομαι από μανία, σε Λουκ.

ἀπόμακτρον, τό (ἀπο-μάσσω), ξύλινη σκυτάλη με την οποία ίσιωναν ή αφαιρούσαν το σιτάρι, ώστε να μην ξεπερνά το καθορισμένο μέτρο στο ζύγισμά του, σε Αριστοφ.

ἀπο-μαῶλάκίζομαι, Παθ., επιδεικνύω αδυναμία, μαλθακότητα, σε Πλούτ.

ἀπο-μαλθᾶκίζομαι ή —όμαι, Παθ. = το προηγ., σε Πλούτ.

ἀπο-μανθάνω, μέλ. -μάθήσομαι, ξεχνώ όσα έχω μάθει, ξεμαθαίνω, Λατ. *dediscere*, σε Πλάτ., Ξεν.

ἀπο-μαντεύομαι, αποθ., εξαγγέλλω, προλέγω ως προφήτης, προφητεύω, προαγγέλλω, *τὸ μέλλον ἤξειν*, σε Πλάτ.

ἀπόμαξις, -εως, ή (ἀπομάσσω), σφούγγισμα, σκούπισμα, σε Πλούτ.

ἀπο-μαῦραίνομαι, Παθ., φθίνω ή μαραίνομαι, παρακμάζω, εκλείπω, πεθαίνω, λέγεται για ήρεμο θάνατο, σε Ξεν.

ἀπο-μάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω· **I.** καθαρίζω σφουγγίζοντας, σφουγγίζω, σε Δημ. — Μέσ., *Ἀχιλλείων ἀπομάττει*, σφουγγίζεις τα χέρια σου με την ψίχα του πιο εκλεκτού ψωμιού, σε Αριστοφ. **Π.** εξομαλύνω, ισιώνω ή αφαιρώ το πλεονάζον μέτρο ζυγίσματος των σιτηρών με το *ἀπόμακτρον* (βλ. αυτ.)· *χοίνικα ἀπομάσσω*, δίνω ελλιπή μερίδα, όπως συνέβαινε στη διανομή συσσιτίου στους σκλάβους, σε Λουκ.· *κενεὰν ἀπομάζαι* (ενν. *χοίνικα*), ισιώνω ή αφαιρώ με το *ἀπόμακτρον*, αυτό που περισσεύει από ένα κενό μέτρο ζύγισης, δηλ. αφαιρώ κάτι από κάτι που δεν υπάρχει, ματαιοπονώ, σε Θεόκρ.

ΠΙ. λαμβάνω αποτύπωμα πάνω σε εύπλαστη ουσία, όπως π.χ. το κερί· μεταφ., αποκομίζω εντυπώσεις, σε Αριστοφ.

ἀπο-μαστιγῶω, μέλ. -ώσω, μαστιγώνω με σκληρότητα, με βαναυσότητα, σε Ηρόδ.

ἀπο-ματᾶίζω, μέλ. -ίσω, συμπεριφέρομαι απρεπώς, σε Ηρόδ.

ἀπο-μάχομαι[ᾶ], μέλ. -μάχέσομαι, συνηρ. -μαχοῦμαι· **I.** πολεμῶ από τα τείχη πόλεως ή φρουρίου, σε Θουκ.· *τείχεα ἱκανὰ ἀπομάχεσθαι*, τείχη που είναι αρκετά υπερυψωμένα ὡστε να πολεμᾷ κάποιος πάνω σ' αυτά, σε Ξεν.· απόλ., μάχομαι απελπισμένα, χωρίς ελπίδα να νικήσω, στον ίδ. **II.** ἀπομάχομαί τι, προβάλλω επίμονη αντίσταση και δεν αποδέχομαι κάτι, καταπολεμῶ, αποκρούω, σε Ηρόδ.· απολ., στον ίδ. **III.** ἀπομάχομαί τινα, αποκρούω, απωθῶ κάποιον δίνοντας μάχη, σε Ξεν.

ἀπό-μᾶχος, -ον (μάχη), αὐτός που πλέον δεν μάχεται, που δεν είναι πλέον σε θέση να μάχεται, σε Ξεν.

ἀπο-μείρομαι, αποθ., **1.** διανέμω, σε Ησιόδ. **2.** Παθ., αποχωρίζομαι από, στον ίδ.

ἀπο-μερίζω, Αττ. μέλ. -ῖω, **1.** ξεχωρίζω ή διακρίνω από μια πληθώρα, σε Πλάτ. **2.** ἀπομερίζω πρὸς ή ἐπί τι, αποχωρίζω, αποσπῶ κάποιον για κάποια υπηρεσία, σε Πολύβ.· μεταδίδω, χορηγῶ, στον ίδ.

ἀπο-μερμηρίζω, μέλ. -ίσω, κοιμάμαι και ξεχνῶ τις ἔγνοιες μου, σε Αριστοφ.

ἀπο-μεστόομαι, Παθ., εἶμαι γεμάτος ως το χεῖλος, ξεχειλίζω, σε Πλάτ.

ἀπο-μετρέω, μέλ. —ήσω, μετρῶ, σταθμίζω, σε Λουκ. — Μέσ., σε Ξεν.

ἀπο-μηκύνω[ῶ], μέλ. -ῶνῶ, επεκτείνω, επιμηκύνω, λόγον, σε Πλάτ.· απόλ., εἶμαι εκτενής, σχοινοτενής, στον λόγο μου, στον ίδ. — Παθ., επεκτείνομαι, σε Λουκ.

ἀπο-μηνίω[ῖ], μέλ. -σω, εἶμαι εξοργισμένος, επιμένω στην οργή μου, σε Όμηρ.

ἀπο-μῖμέομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., εκφράζω κάτι μέσω της μίμησης ή της αντιγραφής, αναπαριστῶ πιστά, μιμῶμαι επακριβώς, σε Ξεν.

ἀπο-μιμνήσκομαι, μέλ. -μνήσομαι, αόρ. α' -εμνησάμην· αποθ.· θυμάμαι πλήρως· *χάριν ἀναμιμνήσκομαι*, αναγνωρίζω την ευεργεσία που μου ἔχει γίνει, ανταποδίδω αυτή τη χάρη, αισθάνομαι ευγνώμων, σε Όμηρ. Ιλ., Θουκ.

ἀπό-μισθος, -ον, I. αὐτός που δεν λαμβάνει μισθό, ο άμισθος, απλήρωτος, κακοπληρωμένος, σε Ξεν., Δημ. **II.** αὐτός που λαμβάνει πλήρως τον μισθό του δηλ. εξοφλείται, και κατόπιν απολύεται.

ἀπο-μισθῶω, μέλ. -ώσω, εκμισθώνω, παραχωρῶ κάτι απαιτώντας μίσθωμα, σε Θουκ.· με απαρ., ἀπομισθῶω ποιεῖν τι, μισθώνω, παραχωρῶ εργολαβία για την εκτέλεση ενός έργου, σε Νόμ. παρά Δημ.

ἀπομνημόνευμα, -ατος, τό, μνημείο, σε Πλούτ.· στον πληθ., απομνημονεύματα, ὅ,τι δηλαδή ἔχει περισώσει κάποιος στη μνήμη του σχετικά με κάτι, Λατ. commentarii, ὡπως εκείνα του Σωκράτη από τον Ξενοφώντα, το λογοτεχνικό εἶδος των απομνημονευμάτων, σε Ξεν.

ἀπο-μνημονεύω, μέλ. -σω· **1.** αφηγούμαι από μνήμης, εξιστορῶ, επαναλαμβάνω, σε Πλάτ. **2.** ενθυμούμαι, ανακαλῶ στη μνήμη μου, στον ίδ.· ὄνομα ἀπεμνημόνευσε τῶ παιδί θέσθαι, ἔδωσε το συγκεκριμένο ὄνομα στον γιο του εις ανάμνηση κάποιου πράγματος ή συμβάντος, σε Ηρόδ. **3.** ἀπομνημονεύω τί τινι, κρατῶ στη μνήμη μου κάτι εναντίον κάποιου, μνησικακῶ, σε Ξεν.

ἀπο-μνησικᾶκέω, μέλ. -ήσω = μνησικακέω, τρέφω κακία εναντίον κάποιου, τινί, σε Ηρόδ.

ἀπο-μνήσομαι, μέλ. του ἀπομιμνήσκομαι.

ἀπ-ὀμνῶμι ἢ **-ύω**, γ' ενικ. παρατ. *ἀπόμνυ·* μέλ. *-ομοῦμαι·* **I. 1.** ορκίζομαι ὅτι δεν θα πράξω κάτι, ὅτι θα ἀπέχω ἀπὸ αὐτό, σε Ομηρ. Οδ. **2.** ορκίζομαι ὅτι δεν ἔχω κάνει κάτι ἢ ὅτι τα πράγματα δεν ἔχουν ἔτσι, ἀρνούμαι κάτι παίρνοντας ὄρκο, σε Ηρόδ., Αττ.· με την προσθήκη του *μή*, *ἀπόμνυμι ἢ μὴν μὴ εἰδέναί*, σε Ξεν.· *ἀπόμνυμι μηδὲ ὀβολόν*, (ενν. *ἔχειν*), στον ἰδ. **3.** ἀπαρνούμαι ἢ ἀποκηρύσσω κάτι παίρνοντας ὄρκο — Μέσ., *ἀπωμόσατο τὴν ἀρχήν*, ἀπαρνήθηκε την ἐξουσία του με ὄρκο, σε Πλούτ. **II.** επιτετ. του *ὀμνυμι*, λαμβάνω ἐπίσημο, ἱερό ὄρκο ὅτι θα πράξω κάτι, *ἢ μὴν...*, σε Θουκ.

ἀπομοῖρια, τά (μοῖρα), μερίδιο, σε Ανθ.

ἀπο-μονόομαι (μονόω), Παθ., **1.** εἶμαι ἀποκλεισμένος ἀπὸ κάτι, με γεν., σε Θουκ. **2.** ἀπομένω μόνος, σε Πλούτ.

ἀπ-ομόργνυμι, μέλ. *-ομόρζω·* **1.** σφουγγίζω, σκουπίζω ἀπὸ, *τί τινος*, σε Ομηρ. Ιλ. — Μέσ., σφουγγίζομαι, στο ἰδ.· *ἀπομόρξατο δάκρυ*, σκούπισε τα δάκρυά του, σε Ομηρ. Οδ.· ἀπόλ., με την ἴδια σημασία, *ἀπομόρξασθαι*, σε Αριστοφ.· και στην Παθ., *τὴν ὄργην ἀπομορχθεῖς*, ἔχοντας κατευνάσει τον θυμό μου, στον ἰδ. **2.** καθαρίζω τὸ πρόσωπό μου σφουγγίζοντάς το, σε Ομηρ. Ιλ. — Μέσ., *ἀπομόρξατο παρειάς*, σφούγγισε τα μάγουλά της, σε Ομηρ. Οδ.

ἀπ-ομόσαι, ἀπαρ. ἀορ. α' του *ἀπόμνυμι*.

ἀπό-μουσος, -ον, αὐτός που βρίσκεται μακριά ἀπὸ τις Μούσες, ἀμουσος, ἀπαίδευτος, ἀτάλαντος, ἀγροίκος, σε Ευρ.· ἐπίρρ., *ἀπομούσως*, δυσμενώς, σε Αἰσχύλ.

ἀπο-μυθήομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ., ἀπαγορεύω, ἀποτρέπω, ἐμποδίζω, σε Ομηρ. Ιλ.

ἀπο-μυθκῶμαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ., μουγκρίζω δυνατά, σε Ανθ.

ἀπομυκτέον, ρημ. ἐπίθ. του *ἀπομύσσω*, αὐτό που πρέπει κάποιος να σκουπίσει τὴ μύτη του, σε Ευρ.

ἀπο-μύσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. *-ζω*, σκουπίζω τὴ μύτη μου, βγάζω τις μύξες μου, σε Ανθ. — Μέσ., φυσώ τὴ μύτη μου, σε Αριστοφ., Ξεν. **II.** μεταφ., οξύνω κάποιον, δηλ. οξύνω τὸ μυαλό του, σε Πλάτ.· πρβλ. τὸ *vir emunctae paris*, του Ορατ.

ἀπ-όναιο, γ' ενικ. ευκτ. του *ἀπονίναμαι· ἀπ-οναίατο*, γ' πληθ.

ἀπο-ναίω, Επικ. ἀορ. α' *ἀπένασσα·* **I.** πέμπω πίσω ἢ μακριά, ἀποστέλλω, ἀπομακρύνω, ἀποδίδω, σε Ομηρ. Ιλ. — Μέσ., ἀπέρχομαι ὡς ἀποικος, ἀποικίζω, σε Ομηρ. **II.** Μέσ. ἀορ. α' με μτβ. σημασία, *ἀπενάσσατο παῖδα*, ἀπέστειλε τὸ παιδί της, σε Ευρ.· ἐπίσης, *ἀπονασθῆναι*, ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ ἀπὸ κάποιον τόπο, με γεν., στον ἰδ.

ἀπο-ναρκόομαι (νάρκη), Παθ., ναρκώνομαι ἐντελῶς, πέφτω σε λήθαργο, εἶμαι ἀναίσθητος, σε Πλάτ.

ἀπονεμητέον, ρημ. ἐπίθ. του *ἀπονέμω*, πρέπει κάποιος να ἀπονείμει, σε Αριστ.

ἀπο-νέμω, μέλ. *-νεμῶ*, διανέμω, μοιράζω, χωρίζω, ἀφιερώνω, ορίζω, παρέχω, *τί τινι*, σε Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., ἀποδίδω στον εαυτό μου, παίρνω για λογαριασμό μου, σε Πλάτ.· *ἀπονέμεσθαι τι*, βόσκω ἓνα κοπάδι, σε Αριστοφ.· με γεν. διαιρ., λαμβάνω μερίδιο ἀπὸ κάτι, σε Πλάτ.

ἀπονενοημένως, ἐπίρρ. ἀπὸ μτχ. Παθ. παρακ. του *ἀπονοέομαι*, ἀπεγνωσμένα, ἀπελπισμένα, σε Ξεν.

ἀπο-νέομαι, ἀποθ., ἀπέρχομαι, ἀποχωρῶ, ἀναχωρῶ, σε Ομηρ. [*ᾱ*, χάριν του μέτρου].

ἀπονεύω, μέλ. *-σω*, ἀποστρέφω τὸ πρόσωπό μου ἀπὸ ἄλλα ἀντικείμενα και τὸ στρέφω πρὸς ἓνα ἄλλο, κλίνω σε κάτι, *πρὸς τι*, σε Πλάτ.

ἀπο-νέω, μέλ. -νήσω, ξεφορτώνω — Μέσ., ρίχνω ένα βάρος από πάνω μου, *στέρνων ἀπονησαμένη*, σε Ευρ.

ἀπ-ονήμενος, μτχ. αορ. β' του *ἀπονίναμαι*.

ἀ-πονητί (α στερητικό και πονέω), χωρίς κόπο, ξεκούραστα, σε Ηρόδ.

ἀ-πόνητο, Ιων. αντί *ἀπώνητο*, γ' ενικ. αορ. β' του *ἀπονίναμαι*.

ἀ-πόνητος, -ον (πονέω): **1.** αυτός που επιτυγχάνεται χωρίς μόχθο και κόπο· υπερθ. επίρρ. *ἀπονητότατα*, με τον λιγότερο δυνατό κόπο, σε Ηρόδ. **2.** αυτός που δεν υπομένει συμφορές, σε Σοφ.

ἀπο-νήχομαι, μέλ. -ζομαι, αποθ., διαφεύγω κολυμπώντας, σώζομαι κολυμπώντας, σε Λουκ.

ἀπονία, ή (ἀπονος), αποφυγή μόχθου, οκνηρία, ραθυμία, τεμπελιά, σε Ξεν.· απαλλαγή από τους κόπους, σε Πλούτ.

ἀπο-νίζω, μεταγεν. -νίπτω· μέλ. -νίψω, αόρ. α' -ένιψα· **I.** αποπλύνω, *ἀπονίψαντες βρότον ἐξ ὠτειλῶν*, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., ξεπλένω κάτι από πάνω μου, *ίδρω ἀπενίζοντο θαλάσση*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** καθαρίζω πλένοντας, κανονικά λέγεται για τα χέρια και τα πόδια· *ἀπονίζουσα*, καθώς έπλενα τα πόδια του, σε Ομήρ. Οδ.· *ὅταν ἀπονίζῃ καὶ τῶ πόδ' ἀλείφῃ*, σε Αριστοφ. — Μέσ., πλένω τα χέρια και τα πόδια μου, *χειράς τε πόδας τε*, σε Ομήρ. Οδ.· απόλ. πλένω τα χέρια μου, σε Αριστοφ.· Παθ. παρακ. *ἀπονενίμμεθα*, στον ίδ.

ἀπόνιμμα, -ατος, τό, = *ἀπόνιπτρον*, σε Πλούτ.

ἀπ-ονινάμαι, Μέσ. (όνίνημι), μέλ. -ἀπ-ονήσομαι· Επικ. γ' ενικ. αορ. β' *ἀπόνητο*· γ' ενικ. ευκτ. *ἀπόναιο*, γ' πληθ. *ἀποναίαιο*· μτχ. *ἀπονήμενος*· έχω τη χρήση ή την απόλαυση, την τέρψη ενός πράγματος, απολαμβάνω κάτι, με γεν., σε Ομηρ., Σοφ.· η γεν. όμως συχνά παραλείπεται, *ήγε μὲν οὐδ' ἀπόνητο*, την παντρεύτηκε αλλά δεν γνώρισε καμία χαρά από το γεγονός αυτό (ή από τη γυναίκα αυτή), σε Ομήρ. Οδ.· *οὐκ ἀπόνητο* (ενν. *τῆς πόλεως*), σε Ηρόδ.

ἀπόνιπτρον, τό (ἀπονίζω), νερό μέσα στο οποίο έχει πλύνει κάποιος τα χέρια του, ρυπαρό νερό, σε Αριστοφ.

ἀπονίπτω, μεταγεν. τύπος του *ἀπονίζω*.

ἀπο-νίσσομαι, αποθ., απέρχομαι, αναχωρώ, σε Θέογν.· Επικ. μτχ. αορ. α' *ἀπονισσάμενος*, σε Ανθ.

ἀπο-νοέομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' -ενοήθην, παρακ. -νενόημαι· αποθ.· (νοέω)· χάνω το νου μου, λέγεται· **1.** για φόβο, πέφτω σε απελπισία, σε απόγνωση, σε Ξεν.· *ἄνθρωποι ἀπονενοημένοι*, απελπισμένοι άνθρωποι, Λατ. *perditii*, σε Θουκ. **2.** για άνθρωπο αναίσχυντο, *ἀπονενοημένος*, πρόστυχος, αισχρός, «το χαμένο κορμί», σε Θεόφρ.

ἀπόνοια, ή, έλλειψη κάθε συναίσθησης, λέγεται· **1.** για φόβο, απελπισία, απόγνωση· *εἰς ἀπόνοιαν καταστήσαι τινα*, οδηγώ κάποιον στην απόγνωση, σε Θουκ. **2.** για την έλλειψη ορθής αντίληψης, παράνοια, παραφροσύνη, Λατ. *dementia*, σε Δημ.

ἄ-πονος, -ον, I. 1. αυτός που επιτυγχάνεται χωρίς σκληρή εργασία, άκοπος, εύκολος, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που αποφεύγει τη σκληρή εργασία, φυγόπονος, ράθυμος, σε Ξεν. **II.** επίρρ. -νωσ, χωρίς κόπο, άκοπα, ξεκούραστα, σε Ηρόδ., Ξεν. **III.** ανώμ. συγκρ. *ἀπονέστερος*, σε Πίνδ.· αλλά -ώτερος, σε Θουκ.

ἀπο-νοστέω, μέλ. -ήσω, επιστρέφω, γυρίζω στην πατρίδα μου, *ἄψ ἀπονοστήσειν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀπονοστέω ὀπίσω*, σε Ηρόδ.

ἀπο-νόσφι, προς φωνήεντος -φιν· **I.** επίρρ., μακριά από, χωριστά από, σε Ομηρ. **II.** πρόθ. με γεν., μακριά από, στον ίδ.

ἀπο-νοσφίζω, Αττ. μέλ. -ἴω· **I. 1.** θέτω ξεχωριστά, αποχωρίζω, αποστερώ, απορρίπτω, αποδιώχνω, *τινά τινος*, σε Ομηρ. Ὑμν. **2.** αφαιρώ, αποσιλώνω, αφαιρώ δια της βίας, *ὄπλων τινά*, σε Σοφ. — Παθ., αποστερούμαι, ληστεύομαι, απογυμνώνομαι από, *ἐδωδὴν*, σε Ομηρ. Ὑμν. **II.** με αιτ. του τόπου, διαφεύγω από, προσπαθώ να αποφύγω κάτι, σε Σοφ.

ἀπο-νυκτερεύω, περνώ τη νύχτα μακριά από, *τινός*, σε Πλούτ.

ἀπ-ονυχίζω, Αττ. μέλ. -ἴω· **I. 1.** κόβω τα νύχια μου — Παθ., κάποιος μου κόβει τα νύχια, σε Βάβρ. **2.** μεταφ., περικόπτω, ελαττώνω, αποκόπτω, *τὰ σιτία*, σε Αριστοφ. **II.** *ὄνυχίζω* III, δοκιμάζω ή εξετάζω κάτι με το νύχι μου· *ἀκριβῶς ἀπωνυχισμένος*, το ad unguem factus του Ορατ., σε Θεόφρ.

ἀπο-νωτίζω, μέλ. -σω, αναγκάζω κάποιον να στρέψει τα νώτα και να φύγει, *τινά*, σε Ευρ.

ἀπό-ξενος, -ον, αυτός που αδιαφορεί για τους φιλοξενούμενούς του, αφιλόξενος, σε Σοφ.· με γεν. του τόπου, αυτός που βρίσκεται μακριά από έναν τόπο, από μια χώρα, σε Αισχύλ.· *πέδου*, εξόριστος από, στον ίδ.

ἀποξενόω, μέλ. -ώσω, απομακρύνω κάποιον από το σπίτι και την πατρίδα του, απελαύνω, εξορίζω, σε Πλούτ. — Παθ., *γῆς ἀποξενοῦσθαι*, σε Ευρ.

ἀποξένωσις, -εως, ή, διαμονή στην αλλοδαπή, μετανάστευση ή ταξίδι σε ξένο τόπο, σε Πλούτ.

ἀπο-ξέω, μέλ. -ξέσω, **1.** κάνω απόξεση, ξύνω και αφαιρώ τα ξύσματα, αποκόπτω· *ἀπό δ' ἔξεσε χεῖρα*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μεταφ., απογυμνώνω, αποσιλώνω, σε Λουκ.

ἀπο-ξηραίνω, μέλ. -ἄνω, **1.** ξηραίνω εντελώς, αποξηραίνω έναν ποταμό, σε Ηρόδ. — Παθ., ξηραίνομαι, γίνομαι εντελώς ξηρός, λέγεται για ποταμούς, στον ίδ. **2.** ξηραίνω, αφυγραίνω εντελώς, *τὰς ναῶς*, σε Θουκ.

ἀπ-οξύνω, μέλ. -ῦνω, απαρ. αορ. α' -οξῦναι· **I.** κάνω κάτι μυτερό, αιχμηρό, σε Ομήρ. Οδ. **II.** κάνω κάτι οξύ και διαπεραστικό, *τὴν φωνήν*, σε Πλούτ.

ἀπο-ξυράω ή -έω, μέλ. -ήσω, ξυρίζω εντελώς, ξυρίζω «γουλί», με διπλή αιτ. *τὸν δοῦλον ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν*, σε Ηρόδ.

ἀπό-ξυρος, -ον (ξυρόν), απότομος, τραχύς, απόκρημνος, σε Λουκ.

ἀπο-ξύρω[ῶ], = *ἀποξυράω* — Μέσ., ξυρίζω τον εαυτό μου εντελώς, ως το δέρμα, σε Πλούτ.

ἀπο-ξύω[ῶ], μέλ. -ξύσω, απαρ. αορ. α' -ξῦσαι· αφαιρώ κάτι σα να ήταν δέρμα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀπο-πάλλω, πάλλω κάτι και το εξακοντίζω, ρίχνω, εκσφενδονίζω, σε Λουκ. — Παθ., ανακόπτομαι, τινάζομαι πίσω, σε Πλούτ.

ἀπο-παπταίνω, κοιτάζω γύρω γύρω, σα να θέλω να διαφύγω, Ιων. γ' πληθ. μέλ. *ἀποπαπτανέουσιν*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀποπατέω, μέλ. -ήσομαι, υποτ. αορ. α' -πατήσω· αποχωρώ από την οδό, παραμερίζω για να ικανοποιήσω τη φυσική μου ανάγκη, αφοδεύω, σε Αριστοφ.

ἀπό-πᾶτος, ὅ, επίσης ή, απόμερος τόπος μακριά από τον δρόμο, αφοδευτήριο, σε Αριστοφ.

ἀπο-παύω, μέλ. —σω· **1.** σταματώ ή αποτρέπω, εμποδίζω από, αναγκάζω κάποιον να σταματήσει να κάνει κάτι, με γεν., *πολέμου*, σε Ομήρ. Ιλ.· *πένθεος*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με απαρ., εμποδίζω κάποιον να πράξει κάτι, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ. και Παθ., αφήνω κάτι, σταματώ να κάνω κάτι, με γεν., σε Ομηρ.· *ἐκ καμάτων*, σε Σοφ.· απόλ., παρατώ, αφήνω εντελώς, σε Θέογν. **2.** με αιτ. μόνο, σταματώ, αναχαιτίζω κάτι, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.

ἀπό-πειρα, ή, δοκιμή, εγχείρημα, τόλμημα, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἀπο-πειράομαι, μέλ. -άσομαι [ᾱ], δοκιμάζω, επιχειρώ, προσπαθώ να βρω ή να γνωρίσω κάποιον ή κάτι, με γεν., σε Ηρόδ., Αττ.· ομοίως επίσης στην Ενεργ., ἀποπειρᾶσαι τοῦ Πειραιῶς, επιχειρώ να καταλάβω τον Πειραιά, σε Θουκ.

ἀπο-πελεκάω, μέλ. -ήσω, πελεκώ ή επιδιορθώνω με τσεκούρι, σε Αριστοφ.

ἀπο-πέμπω, μέλ. -ψω· **I.** στέλνω μακριά, αποστέλλω, αποδιώχνω, απολύω, απαλλάσσω από υπηρεσία, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ. — Μέσ., στέλνω μακριά από εμένα, σε Ηρόδ.· ἀποπέμπω τὴν γυναῖκα, χωρίζω τη γυναίκα μου, στον ίδ.· ἀποπέμπω ὕδωρ, απαλλάσσομαι από το νερό, το απομακρύνω, στον ίδ. **II.**

1. στέλνω πίσω, σε Όμηρ. Οδ. **2.** αποστέλλω, στέλνω, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἀπόπεμψις, -εως, ή, 1. το να αποστέλλει κάποιος κάτι πίσω, απόπεμψη, σε Ηρόδ. **2.** αποπομπή, διαζύγιο, σε Δημ.

ἀπο-πενθέω, μέλ. -ήσω, πενθώ, θρηνώ για κάποιον, τινά, σε Πλούτ.

ἀπο-περάω, μέλ. -άσω, Ιων. -ήσω, λέγεται για θαλάσσιο πλου, περνά στην απέναντι ξηρά, σε Πλούτ.

ἀπο-πέρδομαι, μέλ. -παρδήσομαι· αποθ., με Ενεργ. αορ. β' -έπαρδον, αφήνω αέρια από το έντερό μου, κλάνω, Λατ. pedo, σε Αριστοφ.

ἀπο-πέσησι, Επικ. γ' ενικ. υποτ. αορ. β' του ἀποπίπτω.

ἀπο-πέτομαι, μέλ. -πετήσομαι, αόρ. β' -επτάμην, μτχ. -πτάμενος· (πρβλ.

πέτομαι)· πετώ μακριά, σηκώνομαι ψηλά και εξαφανίζομαι, σηκώνω τα φτερά μου και πετώ μακριά, λέγεται κυρίως για τα όνειρα, σε Όμηρ., Αριστοφ.

ἀποπεφασμένως, επίρρ. από τη μτχ. Παθ. παρακ. του ἀποφαίνω, καταφανώς, προδήλως, φανερά, ξεκάθαρα, απλώς, σαφώς, σε Δημ.

ἀπο-πήγνυμι, μέλ. -πήζω, κάνω κάτι να παγώσει, αποψύχω, σε Αριστοφ. — Παθ., μέλ. -πάγήσομαι, παγώνω, ψύχομαι, σε Ξεν.· λέγεται για το αίμα, πήζω, σχηματίζω θρόμβους, στον ίδ.

ἀπο-πηδάω, μέλ. -πηδήσομαι· **1.** πηδώ μακριά από, ἵππου, σε Πλούτ. **2.**

αποσκιρτώ, εγκαταλείπω, απομακρύνομαι από, τινός, σε Ξεν. **3.** απόλ., πηδώ, το βάζω στα πόδια πηδώντας, σε Πλάτ.

ἀπο-πίμπλημι, ποιητ. -πίμπλημι, μέλ. -πλήσω, **I.** συμπληρώνω έναν αριθμό, σε Ηρόδ. **II. 1.** ικανοποιώ, εκπληρώνω, επαληθεύω, χρησμόν, στον ίδ. **2.**

ικανοποιώ, καταπραύνω, κατευνάζω, θυμόν, ἐπιθυμίαν, στον ίδ., Πλάτ.

ἀπο-πίνω[ι], μέλ. -πίομαι, αόρ. β' -έπιον· πίνω μέρος του ποτού από ένα μεγάλο αγγείο, σε Ηρόδ.

ἀπο-πίπτω, μέλ. -πεσοῦμαι, αόρ. β' -έπεσον· πέφτω από, ἐκ ή από τινος, σε Όμηρ. Οδ., Ηρόδ.· τινός, σε Ηρόδ.· απόλ., πέφτω σε σταγόνες, σταλάζω, σε Όμηρ. Ϊλ.

ἀπο-πιστεύω, μέλ. -σω, εμπιστεύομαι πλήρως, στηρίζομαι σε, τινί, σε Πολύβ.

ἀπο-πλάζω, μέλ. -πλάγζω, βγάζω κάποιον από τον δρόμο του, τον ξεστρατίζω, τον αποπλανώ, τινός, Απολλ. Ρόδ. — Παθ., αόρ. α' -επλάχθην, πλανιέμαι μακριά από την πατρίδα μου, σῆς πατρίδος, Τροίηθεν, σε Όμηρ.

Οδ.· ἀπὸ θώρηκος ἀποπλαγχθείς, έχοντας εξοστρακισθεί από τον θώρακα, λέγεται για βέλος, στο ίδ.· απόλ., τρυφάλεια ἀποπλαγχθεῖσα, περικεφαλαία που δέχθηκε χτύπημα και εκτινάχθηκε από το κεφάλι, στο ίδ.

ἀπο-πλᾶνάω, μέλ. -ήσω, = το προηγ., εκτρέπω κάποιον από το δρόμο του, σε Αισχίν.· μεταφ., εξαπατώ, παραπλανώ, τινά, σε Κ.Δ.

ἀποπλᾶνίας, -ου, ό, περιπλανώμενος, φυγάς, σε Ανθ.

ἀπο-πλέω, Επικ. **-πλείω**, Ιων. **-πλώω**· μέλ. *-πλεύσομαι* ή *-πλευσοῦμαι*, Ιων. *-πλώσομαι*· πλέω μακριά από έναν τόπο για να μεταβώ σε άλλον, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.

ἀπόπληκτος, -ον (ἀποπλήσσω), αυτός που έπαθε αποπληξία, που τον έπληξε εγκεφαλικό επεισόδιο. **1.** λέγεται για τον νου, επομένως εμβρόντητος, άναυδος, αποσβολωμένος, αυτός που έχει πάθει άνοια, σε Ηρόδ., Δημ. **2.** λέγεται για το σώμα, επομένως παράλυτος, αυτός που έχει μείνει ανάπηρος, Λατ. *sideratus*, σε Ηρόδ.· *ἀπόπληκτος τὰς γνάθους*, αυτός που έχασε τη δυνατότητα να μιλάει λόγω αποπληξίας, άναυδος, σε Αριστοφ.

ἀπο-πληρώω, μέλ. — *ώσω* = *ἀποπίμπλημι*, εκπληρώνω, ικανοποιώ, Λατ. *explere*, *τὰς ἐπιθυμίας*, σε Πλάτ.· *τοῦτό μοι ἀποπλήρωσον*, κάνε αυτό πλήρες για μένα, ικανοποίησέ με ως προς αυτό, στον ίδ.

ἀπο-πλήρωσις, -εως, ή, εκπλήρωση, ικανοποίηση, σε Πλούτ.

ἀπο-πλήσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. *-ζω*, πλήττω κάποιον και τον καθιστώ άνάπηρο, αφήνω κάποιον άνάπηρο στο σώμα ή στο μυαλό — Παθ., χάνω τις αισθήσεις μου, μένω έκθαμβος ή εκπλήσσομαι, σε Σοφ.

ἀπο-πλίσσομαι, αποθ., φεύγω με ανοιχτό βήμα ή μικρά άλματα, σε Αριστοφ.· βλ. [πλίσσομαι](#).

ἀπό-πλοος, συνηρ. **-πλους, ό (ἀποπλέω)**· **1.** αναχώρηση πλοίου, απόπλους, σε Ηρόδ. **2.** επάνοδος, επιστροφή στην πατρίδα δια θαλάσσης, σε Ξεν.

ἀπο-πλύνω[ῶ], μέλ. *-ῶνῶ*· Ιων. παρατ. *-πλύνεσκον*· ξεπλένω, σε Ομήρ. Οδ.

ἀπο-πλώω, Ιων. αντί *ἀπο-πλέω*.

ἀπο-πνέω, Επικ. **-πνείω**· μέλ. *-πνεύσομαι*, αόρ. *α΄ -έπνευσα*· **I.** εξάγω, εκπέμπω φωτιά εν είδει πνοής, λέγεται για τη Χίμαιρα, σε Όμηρ.·

θυμόνἀποπνέω, παραδίδω το πνεύμα, εκπνέω, ξεψυχώ, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀποπνέω τὴν δυσμένειαν*, απαλλάσσομαι από αυτήν, σε Πλούτ. **II.** πνέω από συγκεκριμένη διεύθυνση, λέγεται για ανέμους, σε Ηρόδ. **III.** αναδίδω οσμή, με γεν., σε Πλούτ.

ἀπο-πνίγω[ῶ], μέλ. *-πνίζομαι*, αόρ. *α΄ -έπνιξα*· πνίγω, στραγγαλίζω, σε Ηρόδ.· *ἀπέπνιγον*, σε Αριστοφ.· λέγεται για φυτά που καταπνίγονται από αγκάθια, σε Κ.Δ. — Παθ. μέλ. *-πνιγήσομαι*, αόρ. *β΄ -επνίγην [ῆ]*· μτχ. παρακ. *-πεπνιγμένος*· πνίγομαι, παθαίνω ασφυξία, πεθαίνω από πνιγμό, σε Δημ.· μεταφ., πνίγομαι από την οργή μου, στον ίδ.

ἀπο-πολεμέω, μέλ. *-ήσω*, πολεμώ από κάποιο μέρος, *τοῦ ὄνου*, καθισμένος στη ράχη του γαιδάρου, σε Πλάτ.

ἀπό-πολις, ποιητ. **ἀπό-πτολις, -ι**· γεν. *-ιδος* και *-εως*· αυτός που βρίσκεται μακριά από την πόλη του, εξόριστος, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἀποπομπή, ή (ἀποπέμπω), το να στέλνει κάποιος μακριά κάποιον ή κάτι· απαλλαγή από ασθένεια, αποθεραπεία, σε Λουκ.

ἀπο-πορεύομαι, μέλ. *-σομαι*, Παθ., απέρχομαι, αναχωρώ, σε Ξεν.

ἀπο-πραύνω[ῶ], μέλ. *-ῶνῶ*, καταπραύνω τις καταστάσεις, κατευνάζω, καθησυχάζω, σε Πλούτ.

ἀποπρίασθαι, απαρ. αορ. *β΄* χωρίς ενεστ. σε χρήση, αγοράζω ή εξαγοράζω, σε Αριστοφ.

ἀπο-πρίζω, αόρ. *ἀπέπρισα*, μεταγεν. τύπος αντί *-πρίω*, σε Ανθ.

ἀπο-πρίω, συνηρ. αντί *ἀποπρίασο*, βλ. [ἀποπρίασθαι](#).

ἀπο-πρίω[ῶ], μέλ. *-ίσω*, αποκόπτω, αποχωρίζω με το πριόνι, σε Ηρόδ.

ἀπο-πρό, 1. επίρρ., μακριά, πολύ μακριά, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** πρόθ. με γεν., μακριά από, στο ίδ., Ευρ.

ἀπο-προαιρέω, μέλ. -ήσω, αόρ. β΄ -προεἶλον· αφαιρώ μέρος από, *σίτου ἀποπροελθών*, έχοντας αφαιρέσει μέρος του ψωμιού, σε Ομήρ. Οδ.
ἀπόπροθε, προ φωνηέντων -θεν, επίρρ. (*ἀποπρό*), από μακριά, μακριά, σε μεγάλη απόσταση από, σε Όμηρ.
ἀπόπροθι, επίρρ. (*ἀποπρό*), μακριά, από μακριά, σε Όμηρ.
ἀπο-προΐημι, μέλ. -προήσω· Επικ. αόρ. α΄ -προέηκα, στέλνω μπροστά, προπέμπω, σε Ομήρ. Οδ.· αποστέλλω, εξακοντίζω, εκσφενδονίζω, στο ίδ.· αφήνω κάτι να πέσει, στο ίδ.
ἀπο-προτέμνω, μέλ. -τεμῶ, αόρ. β΄ -προετᾶμον· αποκόπτω από, *νώτου ἀποπροταμών*, αφού του έκοψε ένα κομμάτι από τη ράχη, σε Ομήρ. Οδ.
ἀπο-προφεύγω, μέλ. -φεύζομαι, φεύγω μακριά από, ξεφεύγω, διαφεύγω, σε Ανθ.
ἀπο-πτάμενος, μτχ. αορ. β΄ του *ἀποπέτομαι*.
ἀπόπτολις, ποιητ. αντί *ἀπόπολις*.
ἄποπτος, -ον (*ἀπόψομαι*, μέλ. του *ἀφοράω*), αυτός που βρίσκεται πολύ μακριά, εκτός του οπτικού πεδίου κάποιου, αυτός τον οποίο δεν μπορεί να δει κάποιος λόγω αποστάσεως, με γεν., σε Σοφ.· *ἀπόλ.*, αυτός που βρίσκεται μακριά, στον ίδ.· *ἐξ ἀπόπτου*, εξ αποστάσεως, από κάποια απόσταση, στον ίδ.
ἀπόπτυστος, -ον, αυτός τον οποίο έχουν φτύσει· εξού, μισητός, σιχαμερός, βδελυρός, σε Τραγ.
ἀπο-πτύω[ῶ], μέλ. -ύσω, αόρ. α΄ -έπτῶσα· **1.** φτύνω, αποβάλλω, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀποπτύω ἄχνην*, κάνω εμετό βγάζοντας και σάλια, στο ίδ.· *ἀπόλ.*, φτύνω, σε Ξεν. **2.** βδελύσσομαι, σιχαίνομαι, περιφρονώ, σε Αισχύλ., Ευρ.· αόρ. α΄ *ἀπέπτῶσα*, = Λατ. *omen absit*, σε Ευρ.
ἀπο-πυθάνομαι, μέλ. -πέσομαι, αποθ., ερευνώ ή ερωτώ να πληροφορηθώ για, *ἀποπυθάνομαι (αὐτοῦ) εἰ...*, τον ρώτησα να μάθω αν..., σε Ηρόδ.
ἀπ-οράω, Ιων. αντί *ἀφ-οράω*.
ἀπο-ρέγγω, μέλ. —*ρέγζω*, ροχαλίζω εκκωφαντικά, σε Ανθ.
ἀπο-ρέπω, μέλ. -πω, αποδρώ, το σκάω, σε Ανθ.
ἀ-πόρευτος, -ον, δύσβατος, άβατος, απρόσιτος, απροσπέλαστος, σε Πλούτ.
ἀπ-ορέω, Ιων. αντί *ἀφ-οράω*.
ἀπορέω, μέλ. -ήσω, παρατ. *ἠπόρουν*· (*ἄπορος*)· **I.** είμαι άπορος, δεν έχω πόρους ή χρηματική πηγή στην οποία θα μπορούσα να προσφύγω· και επομένως, **1.** τα έχω χαμένα, βρίσκομαι σε αμηχανία, έχω αμφιβολίες για το τι πρέπει να κάνω, δεν βρίσκω τρόπο πώς να..., κατά κανόνα ακολουθείται από δευτερεύουσα (πλάγια ερωτηματική) πρόταση, *ἀπορέει ὅπως διαβήσεται*, δεν βρίσκει τον τρόπο, βρίσκεται σε απορία πώς θα διαβεί, σε Ηρόδ.· *ἀπορεῖ ὄ,τι χρῆ ποιεῖν*, σε Ξεν.· με την προσθήκη αιτ., *ἀπορεῖ τὴν ἔλασιν ὅπως διαπερᾶ*, βρίσκεται σε αμηχανία για το πώς θα πορευθεί, πώς θα διασχίσει, σε Ηρόδ.· και με αιτ. μόνο, δεν έχω τρόπο για κάτι, στον ίδ.· με *απαρ.*, απορώ αγνοώντας πώς θα κάνω κάτι, σε Αριστοφ., Πλάτ.· επίσης *ἀπόλ.*, *οὐκ ἀπορήσας*, χωρίς δισταγμό ή ενδοιασμό, σε Ηρόδ. κ.λπ. — Μέσ. με την ίδια σημασία, στον ίδ., σε Πλάτ. **2.** στην Παθ., λέγεται για πράγματα, έχω αφεθεί στην έλλειψη πόρων, σε έλλειψη εφοδίων ή προμηθειών για κάτι, σε Ξεν. **II.** με γεν. πράγμ., βρίσκομαι σε ένδεια, σε απορία, σε αμηχανία για, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ. **III.** *ἀπορῶ τινι*, βρίσκομαι σε αμηχανία εξαιτίας κάποιου πράγματος, σε Ξεν. **IV.** *ἀπόλ.*, είμαι άπορος, ενδεής, πένης, σε Πλάτ.
ἀπορητικός, -ή, -όν, αυτός που έχει την τάση να απορεί, να αμφιβάλλει, σε Πλάτ.

ἀ-πόρθητος, -ον, σπανίως -η, -ον (πορθέω), αυτός που δεν έχει αλωθεί, δεν έχει κυριευθεί, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.

ἀπ-ορθόω, μέλ. -ώσω, κάνω κάτι ευθύ, ισιώνω, καθοδηγώ κάποιον σωστά, σε Σοφ.

ἀπορία, Ιων. **-ίη, ή (ἄ-πορος)**· **I.** λέγεται για τόπους, δυσκολία προσπελάσεως ή διαβάσεως, σε Ξεν. **II.** λέγεται για πράγματα, δυσχέρεια, δυσκολίες, αμηχανία ή έλλειψη πόρων για κάτι· *ἐς ἀπορίην ἀπιγμένος, ἀπειλημένος, ἐν ἀπορίῃ ἔχεσθαι ἀπορίησιν ἐνέχεσθαι*, σε Ηρόδ.· *ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν*, αδύνατον να παραμείνει κάποιος ήσυχος, σε Θουκ. **III. 1.** λέγεται για πρόσωπα, δυσκολία χαρακτήρα, δυστροπία, δυσχέρεια στην κοινωνική συναναστροφή, *τινός*, σε Ηρόδ. **2.** έλλειψη μέσων, πόρων ή αποθεμάτων, αμηχανία, δυσχέρεια, αμφιβολία, ενδοιασμός, περιπλοκότητα, σε Πλάτ. κ.λπ. **3.** *ἀπορία τινός*, έλλειψη προσώπου ή πράγματος, σε Αριστοφ. κ.λπ. **4.** *απόλ.*, *πενία, φτώχεια*, σε Θουκ.

ἀπ-όρνυμαι, Παθ., ξεκινώ, αφορμώ από έναν τόπο, *Λυκίηθεν*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄ-πορος, -ον, αδιάβατος, απρόσιτος, απροσπέλαστος, αδιέξοδος, και συνεπώς·

I. λέγεται για τόπους, αδιάβατος, άβατος, απροσπέλαστος, σε Ξεν. κ.λπ. **II. 1.** λέγεται για περιστάσεις ή καταστάσεις, αδιέξοδος, δυσκατόρθωτος, δυσχερέστατος, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἄπορα, τά*, δυσχέρειες, δυσκολίες, σε Ηρόδ., Ξεν.· *ομοίως, εἰςἄπορον ἤκειν, πίπτειν*, σε Ευρ., Αριστοφ.· *ἐν ἀπόρῳ εἶναι*, βρίσκομαι σε αμηχανία πώς να..., σε Θουκ.· *συγκρ. ἀπορότερος*, δυσχερέστερος, στον ίδ. **2.** *δυσεύρετος, δύσκολος στο να αποκτηθεί, σπάνιος*, σε Πλάτ. **III. 1.** λέγεται για πρόσωπα, δύστροπος, αυτός που είναι δύσκολος στις κοινωνικές συναναστροφές του, αδιόρθωτος, αυτός που τις αντιδράσεις του είναι δύσκολο να χειριστεί κάποιος, σε Ηρόδ., Πλάτ.· *με απαρ.*, *ἄπορος προσμίσγειν*, προσφέρεσθαι, αυτός με τον οποίο είναι ακατόρθωτο να έλθει κάποιος σε συνάφεια, σε Ηρόδ.· *ομοίως απόλ.*, *ἄνεμος ἄπορος*, στον ίδ. **2.** αυτός που δεν έχει πόρους, μέσα ή αποθέματα, έρμαιος, αβοήθητος, σε Σοφ. κ.λπ.· *ἄπορος ἐπὶ φρόνιμα, ἐπ' οὐδέν*, στον ίδ.· λέγεται για στρατιώτες, *οἱ ἀπορώτατοι*, οι πλέον αβοήθητοι, οι χειρίστα εξοπλισμένοι, σε Θουκ.· **3.** *πένης, φτωχός, ενδεής*, Λατ. *inops*, στον ίδ., Πλάτ. **IV.** *ἐπίρρ. ἀπόρως· ἀπόρως ἔχει μοι*, είμαι σε δυσχερή θέση, σε αμηχανία, σε Ευρ.· *συγκρ. -ώτερον*, σε Θουκ.

ἀπ-ορούω, Επικ. *ἀόρ. ἀ' -όρουσα*, φεύγω βιαστικά εγκαταλείποντας κάτι πίσω, σε Όμηρ.

ἀπορρ-, το *ρ* κανονικά διπλασιάζεται σε όλες τις σύνθετες λέξεις με την πρόθεση *ἀπό* που αρχίζουν από *ρ*, αλλά στους ποιητές παραμένει μερικές φορές μονό.

ἀπορ-ρᾶθυμέω, μέλ. -ήσω, παραμελώ κάτι εξαιτίας απροθυμίας, αδιαφορίας ή σκνηρίας, με γεν., σε Ξεν.· *απόλ.*, σε Πλάτ.

ἀπορ-ραίνω, μέλ. -ρᾶνῶ, εκχέω, ραντίζω, πιτσιλίζω, καταβρέχω, σε Ηρόδ.

ἀπορ-ραίω, μέλ. -σω, αφαιρώ, αρπάζω κάτι από κάποιον, με διπλή αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἀπορραντήριον, τό (ἀπορραίνω), αγγείο που χρησιμοποιείται για τον ραντισμό με αγιασμένο νερό, σε Ευρ.

ἀπορ-ράπτω, μέλ. -ψω, ξαναράβω, ράβω εκ νέου, σε Ηρόδ., Αισχίν.

ἀπορ-ραψωδέω, μέλ. —ήσω, απαγγέλλω χωρία από ραψωδίες της Επικής ποίησης, σε Ξεν.